

Baluwa wa mambwa nino
Πετρε
akpika ndi
Likpumuuka la mambwa

Baluwa wa mambwa nino Polo ukpikilya ndi bakilisito ba bagudu kubukumuti ba Azia nima. Ngingo yi nino Yeso a ndi mino ka obili yi nima, bakpakanaga ndi na Petere. Niyo Yeso asa obili yi nima, Petere a ndi atumbwa ka Bayuda. Bugyogyisa ndi bakilisito bi nibo ukpikilya ndi bo kuge kye babinkyana ndi Mombukwonodosu Yeso-Kilisito.

Kinili, Petere ukpikilya ndi kabikya be bigwinonogi yaru ka baya kye bageu batu ba mambwa kaigyogyiso. Ubikya ndi goni be Yeso nino babinkyana ndi iyi nino, bagyogyisatu ndi mbeyi kadwe ku kwa ku bamwo ndi mino. Niyo akabikya be bakiko kaigyogiso, okwononi biki na limbengi linda abe iyi. Utumbalyaga ndi goni beyo obili kabu okwononi mino kaiko luga ka batu nibo bakapagigu Kunzi.

Yigbananaga ya kitabu ka 1 Petere niyi:

Yuuso 1:1-2

Baya yaru 1:3-12

Obili wotu 1:13-2:17

Kilisito inatu yigyogyiso 2:18-25

Bakilisito na yigyogyiso 3:1-4:19

Beyo yigya ka bangama ka batu nibo
 babinkyana okwononi mino kaiko 5:1-11

Yuuso ya mulibo 5:12-14

Yuuso

¹ Imi Petele atutumbwa ka Yeso-Kilisito no nukpikilyi batu nibo Kunzi upunaga ndi. Batu bi nibo bomisikono kuwa abe bobiko ka bewili baya Poto, Galatia, Kapadokia, Azia na Bitinia.

² Obosu Kunzi amupunogoni ndi kambwa aka beyo abikya ndi mino. Limbengi-Lotu amuteni ndi di kaiko batu kaki, kaiko kagya mutuu ka Yeso-Kilisito na kaiko bitu pisi ka bangwa kaki.

Kunzi amudukilyi iziyo, amupa maziyo mudingi.

Mutamanagi nimu apaga obili

³ Tabibisini Kunzi, abaki Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito! Pisi ko kumbu kaki yo atipa mino obili wambiya, kye apupisa ndi Yeso-Kilisito ka mbuku. Kinili ta mino na mutamanagi nimu apaga obili, ⁴ takwanana kainisa na makpamaka nimu Kunzi obuulyaga ndi ko bulya ka batu kaki kugu wa lisyε. Makpamaka mi nimu kakwananigu kapo ikani kapatikana ikani kolimiko yi. ⁵ Mufongoni beyo mo mino kabailya yo, a no ngu kamubuulyogo ko bulya muhukuso. Muhukuso mi nimu imibisikoso ndeke ka lisyε la mupipilo.

⁶ Kinili mabutumo na magyagya gutugu beyo mo mino kaigyogyisa ko ngbinga mukede na bopisi dididi. ⁷ Yigyogyiso yi niyo a ko bulya ya kibisikoso izangiya ya baya kunu. Kika kani bakongogo olo ninu a luki lipatikana ko buku kaiba be a wanza, a abe baya kunu niyo a na izangia kugbe a mino kakitanaga ka buzu mufongoni abe olo. Kinili Kunzi abibisa ndeke, adondisyo na abisa kugu, mutuu wa baya ya

lingunụ wa Yeso-Kilisito odoku ndeke mino. ⁸ Mapagatụ Yeso, gūtugụ b̄eyo makanaminigụ mino ȳo. Mabinikyononi gūtugụ b̄eyo aka ȳo ma kegụ mbeyi mino kamina mbiya wanụ. Kinili mokogwa magyagya mudingi n̄im̄o m̄umbanzụ kakwananigụ kozukogo. ⁹ Mokogwa magyagya kȳe minisoni na muhukuso, n̄im̄o a m̄ekalya ma baya kunu.

¹⁰ Bogyalandụ bakisa ndi, bakpima buwobi-buwobi bulyo muhukuso mi n̄im̄o. Babikyaga ndi kambwa mongoni ko bulya apere n̄in̄o Kunzi am̄wanyaga ndi. ¹¹ Bakisa ndi yapụ kandunga ngbingo na pisi tino ȳo likp̄am̄uka n̄il̄o Limbengi ka Kilisito abikya ndi, akwanana mino kaigy-onoso. A b̄eyo, Limbengi li n̄il̄o a ndi k̄uso kab̄u, abikyaga ndi kambwa aka b̄eyo Kilisito igyogyisa ndeke mino, na b̄eyo ibiba kaki akwanana ndeke mino kodoku kumbuso yi. ¹² Kunzi umibisa ndi bogyalandụ b̄e Mongoni Manza mi n̄im̄o up̄a ndi, kegụ ndi ko bulya kab̄u bikp̄e, luki limoti a ndi ko bulya kunu. Mbiya wanụ, babibikya b̄a Mongoni Manza bam̄bikyaga ndi likp̄am̄uka li n̄il̄o pisi ko ngu ya Limbengi-Lotu kotukyoku k̄uḡu wa lisȳe. Gūtugụ bamalaika aka bikp̄e, b̄a ḡoni na m̄sasa kaibo yi.

Wikoni bitu pisi ka yigya kunu

¹³ Kinili, okwononi kaiko bakit̄alya ka ligubo, wikoni b̄ubisi. Bisoni m̄utamanagi kunu ko bulya apere n̄in̄o minisono ndeke na iyi wa Yeso-Kilisito odoku mino. ¹⁴ Mubongoni Kunzi, makikonit̄oḡu bata na m̄sasa manye n̄im̄o mikaga ndi na imu ka b̄undeli, wa mikaga ndi

mino ko biti. ¹⁵ Luki limoti, wikoni bitu pisi ka yigya kunu yasi, mufongoni begeyo Kunzi nino amamakaga a mino bitu. ¹⁶ A beyo, Mobiso ko Kunzi abikya be: «Wikoni botu kye imi na wotu.»

¹⁷ Ka malumba kunu, mamakaga Kunzi be Baba, mutu yi nino usombisaga batu basi ka bungbingbili kabyenene na lasi nilo mutu yikaka-yikaka ogyi. Kinili, ka masye mi nimo amutigyolyi ka obili wanu, wonisiloni pisi ka yigya kunu be mabangagatu Kunzi. ¹⁸ Makaiba beyo Kunzi amuluwa ndi mino, kamanyogo ka yigya yanyenye niyo botitonu bamuwonisila ndi. Kegu ndi pisi ka makpamuka nimo akwanana kaputikana abe falanga ikani olo. ¹⁹ Luki limoti, makulikanaga ndi pisi ka bangu ya ligabu lapu niyo ka Kilisito. Iyi nino bamwo ndi abe mikyakondolo nino wanza ni kegu na mudili ikani na ipukulu. ²⁰ Kunzi apunaga ndi Kilisito kani kanogyigu obili. Awonisa ndi ko bulya bunza kunu ka bongbingo bi nibana ba mupipilo ba. ²¹ Pisi ku kaki, mabailya Kunzi nino apupisa ndi ka mbuku, apa ibiba. Kinili mobisaga baya kunu na mutamanagi kunu ko Kunzi.

²² Ibonu, mibubisoni pisi kagya likpamuka la lingunu, kapanana ka lingunu abe bamamaki. Ponononi kugbe luga kunu, na limbengi limoti. ²³ A beyo, mibukutoni nganga ya yifa. Kegu na bababa nibo ba nzuyi ya litombu, luki limoti pisi ka busolo nibo kokwogigu. Busolo bi nibo ni munzina mo ngu na ma benze na benze ko Kunzi. ²⁴ Kye ikpikaga be:

«Batɔ basi ba abe tonito
 ibiba kabɔ yasi a abe maɔwa,
 Tonito kumilaga, maɔwa mi obuukono.

²⁵ Luki limoti, likpɔmɔka ka Mombukwono-dosu
 Ikogo ka benzɛ na benzɛ.»

Likpɔmɔka li nilɔ ni Mongoni Manza nimɔ
 bamɔbikyaga ndi.

2

Litalɔ lo ngu na livananza lotu

¹ Wosoni neki likpɔmɔka lanyɛ lasi, bokoli,
 kubɔbɔkɔ, gutugɔ imi aka na unzinzinya
 bengeni. ² Wikoni abe bomiki niɔɔ bibukuti
 mbiya, na musasa ma molungo ma lingunɔ nimɔ
 ma likpɔmɔka ko Kunzi bongbinga basi. Makika
 komwo, makwanana kopingo na kainisono na
 muhukuso. ³ Kinili, Mɔbiso ko Kunzi abikya bɛ:
 «Miboni bunza ka Mombukwono-dosu Kunzi.»

⁴ Mukpudɔniku Mombukwono-dosu, litalɔ lo
 ngu nilɔ bambanzɔ bombimba ndi. Luki limoti
 Kunzi opunogoni ndi kye ina bɛ a luki la izangiya
 kugbɛ. ⁵ Ibunu widukuloniku abe matamɔ
 mongu, iba bopiki na ibunu ndabɔ ya malamba
 niyɔ ya limbengi. Kusɔ yi miko ligbɔta ka
 bokumu botu niɔɔ ba na ligubo kapá Kunzi
 aɔɔɔ wa Limbengi ninɔ abosilo pisi ka Yeso-
 Kilisito. ⁶ A bɛyɔ, Mɔbiso ko Kunzi abikya bɛ:

«Napunaga ndi litalɔ la ligabu lapɔ
 nilɔ osulyogo muɔbumbɛ ma ndabɔ, nobiso ka
 Siona,
 matɔ ninɔ abailya litalɔ li nilɔ

kokwigu ndeke suni.»

⁷ Litalu nilo a na ligabu lapu kuge kunu ka batu nibo mabaya, luki limoti ka nibo bakabailyagu:

«Litalu nilo bopipiko bombimba ndi odonuku kawa litalu lidingi kosulyo mubumbe ma ndabu.»

⁸ Mobiso ko Kunzi abikyatu goni ka pa yagogo be:

«A litalu lisokisogo a goni nilo ligwisisa bambanzu.»

Batu nibo basakaga ndi kye bakapagu ndi kabailya likrumuka ko Kunzi. Kunzi upunaga ndi ibu ka niyo. ⁹ Luki limoti, ma ibunu batu nibo Kunzi upunaga ndi, bokumu ka Ngama, livananza lotu, livananza ko Kunzi. Iyi amupunaga ndi kabikyaga makrumuka manzanza nimo agya ndi. Iyi nino amumakaga kopupo ko biti na kogulya ka bungbanganya kaki nibo banza. ¹⁰ Ma kegū ndi kambwa livananza ko Kunzi, luki limoti ma kawa mbiya wanu livananza kaki. Kunzi kegū ndi kamuminyilya kumbu kambwa, luki limoti a kawa mbiya wanu kamuminyilya kumbu.

Okwononi kaika na yigya yanza luga ka bengeni

¹¹ Bomika-mama burakaaa, ma bobiko, mugi kunu kegū kunu ka obili. Wibuulyoni

---

2:6 2:6 Wanda ka Isaya 28:16.   **2:7** 2:7 Wanda ka Mambu 118:22.   **2:8** 2:8 Wanda ka Isaya 28:16.   **2:9** 2:9 Wanda ko Pupo 19:5-6; Isaya 43:20; Pupo 19:5; Yigilya 4:20; 7:6; Isaya 43:21; 9:1.   **2:10** 2:10 Wanda ka Jseya 1:6, 9; 2:1, 23, 25.

na musasa ma nzuyi nimo akaulanana na limbengi. ¹² Wikoni na yigya yanza luga ka nibo bakamibigu Kunzi, iba bakamukulyaga gutugu likpumuka lanye aka, biki kaina yigya kunu yanza aka. Kwa wa gowa, babibisa ndeke Kunzi wa igoku mino.

¹³ Hubongoni batu bakpaku basi ko bulya ka Mombukwono-dosu. Mubongoni ngama mudingi nino a na bungama kugu ka batu basi, ¹⁴ mubanga bangama ba bewili. Utikoku ndi bangama bi nibo kaugyogyiso batu banye basi, na kaubibiso batu nibo bagyaga likpumuka lanza. ¹⁵ A beyo, Kunzi akapa be wikoni kagya binza iba batu nibo bakibigu luki na nibo ba bungingi bakikonitogu na nibo babikya. ¹⁶ Obili kunu iki abe batu nibo bokulikonogoni ka busunzu. Luki limoti, kulikanaga kunu kikonitogu abe kutuko kasuma bunye, wikoni na igya abe bosunzu ko Kunzi. ¹⁷ Hubongoni batu basi, mupa bomomonu ba baya, mabanga Kunzi, mabanga ngama mudingi.

Yigyogyiso niyo Kilisito alya ndi

¹⁸ Ibunu bosunzu, hubongoni bombukwono-donu ka bopisi bayasi. Makubongonitogu asi nibo aka bo banza na botombii, luki limoti hubongonito goni nibo budiya. ¹⁹ A izangiya kapilya yigyogyiso ka likpumuka nibo wakogyigu ko bulya yibanga Kunzi. ²⁰ A beyo, makika kalya buma ko bulya bunye nibo mogyi, ika na izangiya tino? Luki limoti, bakamugyogyiso ko bulya yigya yanza kunu, kika kani mopilyini buzu bi, niyo a na izangiya yidingi kambwa

ko Kunzi. ²¹ Kunzi amumaka ko bulya yi niyo kye Kilisito bikpe alya ndi igyogyiso ko bulya kunu. Amusilya kuwa likingyosi be kye kpokyononi ka masoku kaki. ²² Kagyagu ndi bunye, likpumuka la kuboboka gutugu limoti aka kopupagu ndi ka munoka kaki. ²³ Niyo ba ndi katumbwa, kigisyagu ndi, wa a ndi mino kaigyogyiso, kulananagu ndi na batu bi begayo. Luki limoti isa ndi ka maboka ko Kunzi nino akogo likpumuka ka bungbingbili. ²⁴ Kilisito bikpe abinika ndi bunye kusu ka nzuyi kaki ka musalaba. Agya ndi beyo kye ibusu tiki abe bamanda ko bulya bunye, tiniso na obili wongbingbili. Minisono na muhukuso ko pisi ya bevidi kaki. ²⁵ A beyo, ma ndi abe bakondolo subungogo. Luki limoti, mbiya wanu migoniku ka nino a mububulyo kunu na nino akamubuulyogo.

3

Vononi ka bakilisito

¹ Ibunu boko aaa, hubongoni bombunyonu begayo. Kuwa wa gu wa, batu bagogo luga kabu nibo biko kani bakanoboilyigu likpumuka ko Kunzi, bakwanana koyikono pisi ka igya kunu, gutugu makonzini. ² A beyo, okwononi bini asi igya yanza kunu aka pa imoti na kubangaku. ³ Makokisonitogu kainiso banza asi ka nzuyi aka, abe ka liluluka lo tukatu, kaimokisyo makpumuka ma olo ikani kaimokisyo botu bayanzanza. ⁴ Luki limoti, kisoni yipepe banza

ba mututu wa kusɔ, bunza ba limbengi laweseɛ na la maziyo niɔ kakwananigu kapada. Bunza bi niɔ a na izangiya yidingi ko Kunzi. ⁵ Kinili ka bundeli boko ba baya niɔ bobisa ndi mutamanagi ko Kunzi, bibungusyaga ndi begeyo kani banubanga bambunyabu. ⁶ A abe Sala ninɔ abangaga ndi Abalahamu, anamaka be «Mombukwana-dami.» Makiko kagya bunza beyo, kani makegu kabanga luki, miko bomikaki boko bi.

⁷ Ibunu baluku aaa, wikoni mudɔngɔni begeyo na boko kunu kani manibo ambe ba kegu no ngu abe ibunu. Wikoni na ibu kani manudondisyo kye ibunu na ibu makwanana ndeke kainiso na mukalya ma obili walingunu ka maɔku ko Kunzi. Gyoni beyo kye kikonitogu no luki niɔ akpingba malumba kunu.

Kaigyogyiso ka bungbingbili

⁸ Ka mulibo, ibunu basi wikoni na tamanaga imoti na limbengi limoti. Ponononi abe bomikamuko, wikoni na yigya yanza na yisiso luga kunu. ⁹ Makigisyonitogu bunye ka bunye, gutugu mosikoni aka. Luki limoti, wikoni na manzina ma bubanga kye Kunzi amamaka ndi ko bulya yi, iba amudukilyi bubanga. ¹⁰ Begeyo Mobiso ko Kunzi abikyaga mino be:

«Mumbanzu yi ninɔ apa kaiko na obili wanza,
na kaiko na magyagya
asi munuku manye, asa likpumuka la kuboboku.
¹¹ Asi likpumuka lanye, agya likpumuka lanza,
akisi maziyo, igwinonogo nomu.

¹² A beyo, misa ko Mombukwono-dosu ikaga ka batu bongbingbili, ukanagatu malumba kabu, luki limoti, upilyaga batu banye mugongu.»

¹³ Wani no amugya banye kika kani ma na kekele kagya likpamuka lanza? ¹⁴ Luki limoti, kika gutugu kani makaigyogyiso ni managya bunza, gwoni asi magyagya aka. Makubongonitogu bambanzu gutugu ikii aka, makombomboyonitogu. ¹⁵ Luki limoti, mubibisoni Kilisito ka mambengi kunu, iyi abe Mombukwono-dosu. Wikogoni bongbinga basi bakitulya kausikisyo nibo biko kamumuuso isi ya mutamanagi nimo ma na imu. ¹⁶ Luki limoti, gyoni beyo na limbengi lawesee na la kubangaku. Wikoni na mambengi bingu. Makiko beyo, nibo biko kamunzinzinya yanye ko bulya yigya kunu abe babibya ka Kilisito, bogwa suni. ¹⁷ Kika kani Kunzi oponi be wigyogyiso kani wakagya bunza, a binza, kani kegua ko pisi yigya banye. ¹⁸ A beyo, Kilisito igyogyisa ndi nganga yimoti aka ko bulya banye ka bambanzu. Okwa ndi iyi payaya aka ko bulya ka batu banye, kamuluto ko Kunzi. Bamwo ndi ka nzuyi, luki limoti opupo kuwa ndi ka mbuku pisi ka Limbengi-Lotu. ¹⁹ Pisi ko ngu ya Limbengi li nilo, aga ndi kakawa kuu ka mambengi ka batu nibo bokwaga ndi. Mambengi mi nimo a ndi ka boloko. ²⁰ Isi yi be mambengi ka bambanzu bi nibo bakya ndi kamukana Kunzi wa a ndi mino kaubundila na limbengi linda. A ndi ko ngbingo

yi ninɔ Nua a ndi mino kabaka ingbɔlɔ. Batɔ bakɛdɛ aka bɔ bahukaga ndi ko tumo. Batɔ bugina aka bogulya ndi ka ingbɔlɔ. ²¹ Libo li nilɔ a ndi likingyosi la ibatiso niyɔ akamuhukuso mbiya wanɔ. Kɛgɔ yi ko bulya yisukusa mokoku ma nzuyi, luki limoti, ko bulya kakunga Kunzi limbengi langɔ. Ibatiso akamuhukuso kye Yeso-Kilisito opuponi ka mbuka. ²² Iyi ninɔ aga ndi kugɔ wa lisyɛ, a ka kumbanzikanikɔ ko Kunzi. Kɛ bɛyɔ, a ngama ka bamalaika, ngama ka batɔ bakpakpɛ na ngama wa makpɛmuka masi mo ngu ninɔ a kugɔ wa lisyɛ.

4

ɔbili wambiya

¹ A bɛyɔ, Kilisito igyogyisoni ndi ka nzuyi, wikoni gɔni ibunu bakitulya kaigyogyiso mudɔngɔni abɛ iyi. Mutɔ ninɔ igyogyiso ka nzuyi, kidukulogigɔ bata kagya bunyɛ. ² Ka masyɛ mi ninɔ motigoli na imu kɛnɔ ka ɔbili, wikoni kɛwa kagya bɛyɔ Kunzi iko mino kapa ka ɔbili kunu. Makikonitɔgɔ bata kagya musasa manyɛ ma nzuyi. ³ A bɛyɔ, molyoni ndi ngbingo mudingi kagya likpɛmuka nilɔ batɔ nibɔ bakamibigɔ Kunzi bapaga. Mikaga ndi kakpakyana gbali, musasa manyɛ mutumo bidɛ, libɛma, manubino bodumo banyɛ nibɔ bamɛmukanaga mino komwo na kagya likpɛmuka lanyɛ, na kobibiso gbilitɔ. Niyɔ a likpɛmuka lo suni. ⁴ Mbiya wanɔ likpɛmuka umbongini batɔ bi nibɔ bakamibigɔ Kunzi kye

bakegu bata kamumina pa imoti na ibu ka likrumuka lanye. Kinili bikaga kamubinikilya makrumuka bitititi. ⁵ Luki limoti, basambatatu ndeke kambwa ko Kunzi ka masi nimu bagya ndi. A beyo, a wakitulya kausombiso batu nibo bubisi na nibo bokwogoni ndi. ⁶ Kinili Kilisito abikyaga ndi goni mino Mongoni Manza ka batu nibo bokwoni ndi. Busombisa ndi ko bulya makrumuka nimu bagya ndi wa ba ndi mino ka obili. Luki limoti, mbiya wanu, ko pisi ya Limbengi-Lotu, bakwananatu kuwa kaiko na yigya niyo Kunzi apaga.

Obili ka batu ko Kunzi

⁷ Mulibo ma makrumuka masi a kuwa buwobi. Wikoni neki na tamanaga yanza, mika kaiminya iba wikonito bakitulya kalumba. ⁸ Kambwa wa likrumuka lasi, ponononi luga kunu kugbe kye sipananiso otikyogo banye bakpa. ⁹ Tilyononi luga kunu binza kani makegu no miso mundindilo. ¹⁰ Mutu yikaka-yikaka abisi apepe ninu Kunzi apa ndi kausingyo bengeni. Mika kuwa bagya-ligubo banza nibo bobuulyaga bapepe dididi nibo Kunzi amulupyaga. ¹¹ Mutu ninu a na apepe kabikyaga Likrumuka ko Kunzi, abikyagi. Ninu a na apepe mugugubyo bengeni ugugubyi no ngu niyo Kunzi apa ndi. Kuwa wa, Kunzi avi ibiba ka bopisi baya makrumuka masi, pisi ka Yeso-Kilisito ninu a na ibiba no ngu ka benze na benze! A asi beyo aka yo.

A binza kaigyogisa abe mukilisito

12 Ibunu bomika-mama bupakaaa, likpamuka kamumbongonito ko bulya yigyogyiso yapu niyo makalya. Makinonitogu abe kiko likpamuka limbanga lo akamugya. 13 Luki limoti, gwoni magyagya kye makaigyogyiso mufongoni abe Kilisito. Kinili mogwa ndeke magyagya mudingi wa inisono ndeke mino ka ibiba kaki. 14 Igyagya kunu, kika kani bakamutumbwa ko bulya ka Kilisito. A beyo, Limbengi la ibiba nilo a Limbengi ko Kunzi a kuso kunu. 15 Gutugu mutu bemoti luga kunu kigyogyisonito abe mumwo bambanzu, ikani abe mutu wo kubaku, ikani abe mugya-manye ikani abe mutu wa kidailya likpamuka ka batu bagogo. 16 Luki limoti, mambanzu kika kaigyogyiso kye a mukilisito, kinonito suni, abibisi Kunzi ninu apa lino li nilo.

17 Ngbingo musombiso odunuku, livananza ko Kunzi lo apunga kaika ko ngbongu. Luki limoti, kipunga na ibusu, opipilo kuwa bunni ka nibo bakapagu bakabailya Mongoni Manza? 18 A beyo Mobiso ko Kunzi abikya mino be:

«Kika kani mutu wongbingbili oukogini pisi ka bukpeki-kpeki,

ika kuwa bunni ka nibo bamuya Kunzi

na batu ba bunye?»

19 Kinili, okwononi be batu nibo bakaigyogyiso kye bakagya nilo Kunzi apaga, bidukulogi kagya bunza aka. Bobisi obili kabu ka maboku ko Kunzi ninu ugya kye utulyosogo bagume kaki basi.

5

Mutuu ko bulya ka bazee ba kanisa

¹ Na kawa kaubikya bazee ba kanisa nibo ba luga kunu mbiya wanu. Imi mombukwana-daki yi na muzee abe ibunu goni. Ninatu ndi no miso igyogyiso ka Kilisito. Kinili nikatu ndeke na pa wa ibiba kaki ipupiso ndeke mino. Nakapa kamubikya be: ² Mubuuhyogoni ambaza nino Kunzi amupa mudongoni beyo bobubulyo ba banyama bagyaga mino. Makogyonito ligubo be kye bamukpomyi kayaru, luki limoti, gyoni na limbengi lanza beyo Kunzi apaga mino. Makogyonitogu ligubo kye minisoni no bui, luki limoti gyoni pisi kaipa. ³ Makokisonitogu kaiva abe bangama kugu ka batu bi nibo Kunzi amupa. Luki limoti, wikoni likingyosi lanza ka ambaza. ⁴ Ko ngbingo yi nino Ngama ka bobubulyo odoku ndeke mino, mibanga kawa ndeke begbegbe baya ibiba nibayo kaputikanigu ndeke.

⁵ A mudongoni begoyo, ibunu bawanza, hubongoni bamboku. Ibunu basi miko na limbengi la kisiso luga kunu kye Mobiso abikya be: «Kunzi ulananaga na batu ba kibinika, luki limoti, ufukulyogo batu ba kisiso bubunga.» ⁶ Wisisoni neki kambwa ko Kunzi nino wo ngu, iba amubiniki ndeke ka lisyee nilo awanyaga ndi lo. ⁷ Bisoni buti ba mambengi kunu ka maboku kaki kye asyee limbengi ku kunu.

⁸ Wiminyonito, makololonitogu! Kye muyoniso kunu beyo ka Abili akaamama

bigbagbagba kani analungikyana abe kpwingi, kakisa mutu yi nino alya. ⁹ Bisoni na iyi d'ongoso, mitikilyaga ka baya. Wiboni ambe bomomonu bakaigyogyiso ka obili wasi begyo. ¹⁰ Migyogyisatu mbeyi bata ko nginga mukede. Luki limoti Kunzi wa iziyo amumaka kogulya ka ibiba ya benze na benze pisi ka matikana na Yeso-Kilisito. Kuwa wa gu wa, amudwisatu ka mulibo, amungotiso, amupa ngu, amumomosa kani makegu kapika bipere-peke. ¹¹ Iyi no a no ngu ka benze na benze! A asi beyo aka yo.

Yuuso ya mulibo

¹² Sila nino a mika-mama wa limbengi no etungbuli bi kamukpikilya igbutu ya baluwa yi nimu. Nopo kamutumisa mambengi na kamubikya ambe niyo a iziyo ya lingunu ko Kunzi, wigwinonogoni na iyu aka. ¹³ Kanisa ya Babiloni, niyo Kunzi apunaga abe ibunu, amumuusogito. Gutugu mikami aka beyo ka Maliko, amumuusogito goni. ¹⁴ Tilyononi, mopututonogo luga kunu abe bomika-muko.

Maziyo iki pa imoti na ibunu batu ka Kilisito basi.

AGUMÉ WAMBIYA

Lika: AGUMÉ WAMBIYA (New Testament+)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Lika

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Dec 2022 from source
files dated 29 Jan 2022

f796df90-b7da-5393-9b93-c756eba4e5d6